

EXCURSIE NAAR ZUID-LIMBURG OP 27 JUNI 1965

Op 27 juni a.s. bestaat er gelegenheid deel te nemen aan een excursie naar Zuid-Limburg. Deelnemers kunnen zich opgeven bij de penningmeester voor woensdag 16 juni. Kosten f 12.50 per persoon. Be-zichtigd zullen worden: streek van Voerendaal (omge-ving Kasteel Cortenbach), Vaals, Maastricht (Schat-kamer, crypte, Bonnefantemuseum).
Limburgse koffietafel in "Krijtland" (expl. J.v. Schijn-del uit Gemert) in Epen. 's Avonds Kasteel Neer-canne.

+

GEVOLGEN VAN EEN RUILVERKADELING

Bij dit woord komen misschien gedachten op aan gro-te polders met talrijke kleine stukken land, door smalle slootjes gescheiden, vaak van verschillende eigenaars en zodoende oneconomisch bij het bewerken. Het is gebleken dat ruilverkaveling ook over een betrekkelijk kleine oppervlakte mogelijk is en dat ze het "gezicht" van een bepaald stuk kan verande-ren. Zo is hier in Gemert kort geleden klaar geko-men de ruilverkaveling van de Groeskuilen, aan weerskanten van de harde weg, beginnende rechts bij de eerste verharde weg naar De Mortel en links naar de Lodderdijk. Hier begon men bij de boerderij van Van Erp en het einde ligt bij de verharde weg van de Lodderdijk naar de Wolfsbosch.

Over dit gehele stuk is het gezicht veranderd. Men vond er vroeger hier en daar mooie kleine landweg-getjes met aan weerszijden half dichtgegroeide slootjes en diverse soorten schaarhout, ideale nestelplaatsen voor schrijvers en andere soorten kleine vogels. Kleine groepen bomen en knotwilgen gaven een speciaal accent aan het landschap: tus-sen open plekken zag men onverwacht de roodgedakte boerderijen van verre liggen. Lange rijen schaarhout gaven hier en daar de afscheiding aan tussen de verschillende percelen. De onbarmhartige bulldo-zers en de graafmachines hebben alle romantiek doen verdwijnen. Landwegen en paadjes zijn verdwenen, zo onder andere het paadje en de sloot vanaf de

Lodderdijk, ongeveer tegenover het eerste nieuwe keske, naar de Wolfsbosch en op dezelfde plaats links van de weg een mooi stukje schaarhout. Lange rechte sloten omsluiten nu de verschillende blokken, die blijkbaar aan één eigenaar behoren. Stukken landweg zijn verhard, zodat alle percelen nu gemakkelijk te bereiken zijn. Het is echter één grote kale vlakte geworden. Wel heeft men ter vergoeding langs verschillende wegen bomen geplant, mooi op afstand. Deze zullen echter "de natuur" nooit kunnen vergoeden.

Er is nu weer een nieuwe ruilverkaveling in de maak onder Boekel, waarbij ook een stuk van de Gemertse Verre Hei is betrokken en een gedeelte van Esdonk. Ook in deze stukken vindt men nog veel echte natuur, o.a. een mooi bosje schaarhout in de buurt van het Esdonks kapelleke. Ik vrees het ergste. Zou hier door overleg niet iets te bereiken zijn? Gemert zelf biedt toch al zo weinig aantrekkelijks en bij het mooie grote gebouw, het kasteel, wordt men begroet door de stinkende Rips.

De Heidemaatschappij, die het werk van de ruilverkaveling op de Groeskuilen uitvoerde, zal wel tevreden zijn. Ik zou hier echter de waarschuwing willen aanhalen, die we te danken hebben aan de Boerenapostel Pater van den Elsen z.g., dat de Heidemaatschappij geen Weidemaatschappij moet worden. Dit is meer dan vijftig jaar geleden, maar ze is, geloof ik, nog van kracht. Kort geleden vernam ik uit betrouwbare bron, dat er ook gevaar bestaat, dat de wal met het eiken schaarhout langs de Handelse Dijk vanaf de Ossenkapel naar Handel zal verdwijnen. Hier en daar is er al zand afgegraven. Het zou erg jammer zijn, want zulke wallen zijn zeldzaam.

Caveant consules!

+ M.H.J. Pennings

Men schrijft ons:

De molen in de Deel staat er nog, maar laat hier en daar zijn blote rug zien, daar de bekleding is verdwenen. Regen en wind doen op de duur de rest. Als het maar niet het begin van het einde is. Zou